

Datum van
inontvangstneming

:

02/04/2018

Zaak C-145/18**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

23 februari 2018

Verwijzende rechter:

Conseil d'État (Frankrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

20 februari 2018

Verzoekende partij:

Regards Photographiques SARL

Verwerende partij:

Ministre de l'Action et des Comptes publics

CONSEIL D'ÉTAT

[OMISSIS]

De vennootschap Regards Photographiques (hierna: „Regards Photographiques” of „vennootschap”) heeft de tribunal administratif d'Orléans (bestuursrechter in eerste aanleg Orléans, Frankrijk) verzocht om kwijtschelding van de belasting over de toegevoegde waarde (btw) die haar bij naheffing is opgelegd voor de periode van 1 februari 2009 tot en met 31 januari 2012 alsook van de daarmee samenhangende boetes. Bij vonnis [OMISSIS] van 12 november 2014 heeft de tribunal administratif d'Orléans haar verzoek afgewezen.

Bij arrest [OMISSIS] van 21 april 2016 heeft de cour administrative d'appel de Nantes (bestuursrechter in tweede aanleg Nantes, Frankrijk) het door de vennootschap tegen dat vonnis ingestelde hogere beroep verworpen.

Bij hogere voorziening en aanvullende memorie [OMISSIS] verzoekt de vennootschap de Conseil d'État (hoogste bestuursrechter, Frankrijk):

1°) dat arrest te vernietigen;

2°) de zaak ten gronde af te doen en haar hogere voorziening toe te wijzen;

[OMISSIS].

Zij betoogt dat: **[Or. 2]**

- door te oordelen dat de betrokken foto's geen kunstwerken in de zin van artikel 278 septies van de code général des impôts (algemeen belastingwetboek) en artikel 98 A, punt II, onder 7), van bijlage III bij dat wetboek waren omdat zij niet getuigden van originaliteit en geen creatieve intentie vertoonden, de cour administrative d'appel haar arrest onvoldoende heeft gemotiveerd en blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting;

- door te oordelen dat de omstandigheid dat haar zaakvoerster haar foto's tijdens plaatselijke commerciële evenementen tentoonstelde geen invloed had op de vraag of de betrokken foto's kunstwerken waren, de cour administrative d'appel haar arrest onvoldoende heeft gemotiveerd, de stukken van het dossier verkeerd heeft opgevat en blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting.

Bij verweerschrift, ingeschreven op 10 april 2017, concludeert de ministre de l'Économie et des Finances (minister van Economie en Financiën, Frankrijk) tot afwijzing van de hogere voorziening. Volgens hem zijn de door Regards Photographiques aangevoerde middelen ongegrond.

[OMISSIS]

- [OMISSIS]

- [OMISSIS]

1. Blijkens de aan de feitenrechters overgelegde dossierstukken, heeft de administratie na een verificatie van de boekhouding van de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Regards Photographiques, die foto's maakt en verkoopt, bezwaar gemaakt tegen het verlaagde tarief van belasting over de toegevoegde waarde (hierna: „verlaagde btw-tarief”) dat de vennootschap van 1 februari 2009 tot en met 31 januari 2012 had toegepast op de levering van bepaalde foto's. Bij vonnis van 12 november 2014 heeft de tribunal administratif d'Orléans het verzoek van de vennootschap tot kwijtschelding van de nagevorderde btw en **[Or. 3]** de daarmee samenhangende boetes afgewezen. De vennootschap stelt hogere voorziening in tegen het arrest van 21 april 2016 waarbij de cour administrative d'appel de Nantes het door haar tegen dat vonnis ingestelde hogere beroep heeft verworpen.

2. Volgens artikel 103 van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (hierna: „richtlijn 2006/112”) kunnen „1. *[d]e lidstaten [...] bepalen dat het verlaagde tarief dat, of een van de verlaagde tarieven die, zij overeenkomstig de artikelen 98 en 99 toepassen, eveneens van toepassing is op de invoer van kunstvoorwerpen, voorwerpen voor verzamelingen en antiquiteiten, zoals omschreven in artikel 311, lid 1, punten 2), 3) en 4).* / 2. *Wanneer zij van de*

in lid 1 bedoelde mogelijkheid gebruikmaken, kunnen de lidstaten het verlaagde tarief eveneens toepassen op de volgende handelingen: / a) leveringen van kunstvoorwerpen die door de maker of diens rechthebbenden worden verricht / [...]”. Artikel 311 van diezelfde richtlijn luidt als volgt: *„1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk, en onverminderd andere communautaire bepalingen, wordt verstaan onder: / [...] 2° ‚kunstvoorwerpen’: de in bijlage IX, deel A, genoemde goederen [OMISSIS]./[...] 2. De lidstaten behoeven de in bijlage IX, deel A, punten 5, 6 en 7, genoemde voorwerpen niet als kunstvoorwerpen te beschouwen.”* Volgens punt 7 van deel A van bijlage IX bij die richtlijn, vormen onder meer kunstvoorwerpen de *„foto’s die genomen zijn door de kunstenaar, door hem of onder zijn toezicht zijn afgedrukt, gesigneerd en genummerd, met een oplage van maximaal 30 exemplaren voor alle formaten en dragers samen”*.

3. Volgens de bepalingen van nr. 2 van artikel 278 septies van de code général des impôts, die thans zijn opgenomen in nr. 3 van punt I van artikel 278-0 bis van dat wetboek en die uitvoering geven aan de in het vorige punt geciteerde bepalingen, zijn de door de maker of diens rechthebbenden verrichte leveringen van kunstwerken belastbaar tegen het verlaagde btw-tarief. Artikel 98 A van bijlage III bij datzelfde wetboek bepaalt: *„[...] /II. De hiernavolgende werken worden als kunstwerken beschouwd: / [...] 7° Foto’s die genomen zijn door de kunstenaar, door hem of onder zijn toezicht zijn afgedrukt, gesigneerd en genummerd, met een oplage van maximaal 30 exemplaren voor alle formaten en dragers samen [...]”*.

4. Uit de uiteenzettingen van het bestreden arrest blijkt dat de cour administrative d’appel (bestuursrechter in tweede aanleg) de toepassing van het verlaagde tarief, waarin de in het vorige punt geciteerde bepalingen voorzien, heeft afgewezen op grond dat de litigieuze portretten en huwelijksfoto’s ongeacht hun kwaliteit niet van de nodige originaliteit en creatieve intentie getuigden om, al was het maar gedeeltelijk, te kunnen worden beschouwd als foto’s die door een kunstenaar zijn genomen.

5. De verzoekende vennootschap betoogt dat door zich op een dergelijke grond te steunen, de cour administrative d’appel blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting omdat die rechterlijke instantie volgens haar enkel diende na te gaan of de litigieuze foto’s onder toezicht van de maker waren afgedrukt, of hij ze had gesigneerd en genummerd met een oplage van minder dan 30 exemplaren had verkocht.

6. Het antwoord op dat middel hangt af van de vraag of de in punt 2 aangehaalde bepalingen van richtlijn 2006/112 aldus moeten worden uitgelegd dat zij enkel vereisen dat foto’s door hun maker worden genomen, door hem of onder zijn toezicht worden afgedrukt, gesigneerd en genummerd, met een oplage van maximaal 30 exemplaren voor alle formaten en dragers samen, om in aanmerking te komen voor het verlaagde btw-tarief. Zo ja, rijst de vraag of het de lidstaten niettemin is toegestaan om foto’s die voorts geen artistiek karakter hebben uit te sluiten van het voordeel van het verlaagde btw-tarief. Indien de eerste vraag

ontkennend wordt beantwoord, rijst de vraag aan welke andere voorwaarden foto's moeten voldoen om in aanmerking te komen voor het verlaagde [Or. 4] btw-tarief, met name of zij een artistiek karakter moeten vertonen, en of die voorwaarden uniform moeten worden uitgelegd binnen de Europese Unie dan wel verwijzen naar het recht van elke lidstaat en met name het intellectuele eigendomsrecht.

7. Deze vragen, die beslissend zijn voor de beslechting van het geding, zijn moeilijk te beantwoorden. Bijgevolg dienen zij overeenkomstig artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie aan het Hof van Justitie van de Europese Unie te worden voorgelegd en moet de behandeling van de door *Regards Photographiques* ingestelde hogere voorziening worden geschorst in afwachting van de uitspraak van het Hof.

BESLIST:

[OMISSIS] De behandeling van de door *Regards Photographiques* ingestelde hogere voorziening wordt geschorst totdat het Hof van Justitie van de Europese Unie zich heeft uitgesproken over de volgende prejudiciële vragen:

„Moeten de artikelen 103 en 311 van richtlijn 2006/112/EG van 28 november 2006 [betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (btw-richtlijn)] en punt 7 van deel A van bijlage IX bij deze richtlijn aldus worden uitgelegd dat zij enkel vereisen dat foto's door hun maker zijn genomen, door hem of onder zijn toezicht zijn afgedrukt, gesigneerd en genummerd, met een oplage van maximaal 30 exemplaren voor alle formaten en dragers samen, om in aanmerking te komen voor het verlaagde btw-tarief?

- Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord, is het de lidstaten dan niettemin toegestaan om foto's die voorts geen artistiek karakter hebben uit te sluiten van het voordeel van het verlaagde btw-tarief?

- Indien de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord, aan welke andere voorwaarden dienen foto's dan te voldoen om in aanmerking te komen voor het verlaagde btw-tarief? Moeten zij met name een artistiek karakter vertonen?

- Moeten die voorwaarden uniform worden uitgelegd binnen de Europese Unie of verwijzen zij naar het recht van elke lidstaat en met name naar het intellectuele eigendomsrecht?"

[OMISSIS]